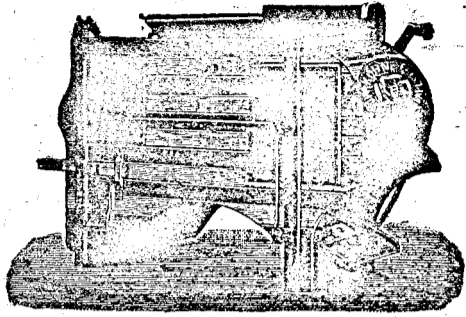

ERDÉLYI GAZDA

XLII. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1910. Szeptember 4.

36. SZÁM.

„KÜHNE“ mezőgazdasági gépgyár r. t. Mosonban

elsőrendű kivitelben szállít: Rostákat és konkolyozókat,

Osborne táresásboronákat,

ekéket és tömörítőket,

hirneves sorvetőgépeket,

borsajtókat, tejgazdasági eszközöket

stb., stb.

2012

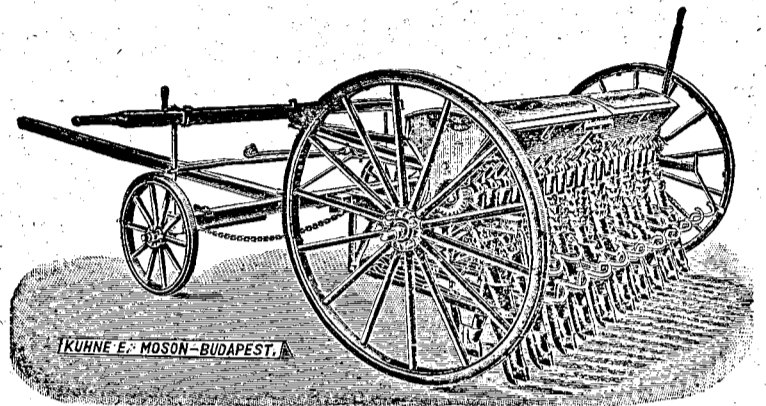
! Kérjünk árjegyzéket!

Főraktár:

Fiókok:

Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

Debrecen és Temesvár.

KÜHNE F. MOSON-BUDAPEST.

Terményeinket a legkedvezőbbben a
Székely Gazdák Szövetkezeté-nél, Marosvásárhelyt
értékesíthetjük.

Ugyanott az összes aratási és cséplési szükséglet
legelőnyösebb beszerzési helye.

2336

Báró Kemény József **Hungária Gépgyár**
betéti társaság **DÉVA.** 2023

Gyárt és raktáron tart: Mindennemű mezőgazdasági talajmegművelő és feldolgozó gépeket. Benzin- és nyersolajmotoros cséplőkészletek minden nagyságban.

Mindennemű stabilmotorokat és gőzgépeket egy lóerőtől ötszázig. Villamosvilágítási és erőátviteli telepek tervezése, kastélyok, gazdaságok villamos- és acetylen világítási berendezése.

Daráló, őrlő és fűrészmalomok tervezete és építése. — Vizvezetékek és kutak.

Különösen ajánlja modernül berendezett gyárát bármely szerkezetű gazdasági vagy egyéb gépek és autók javítására.

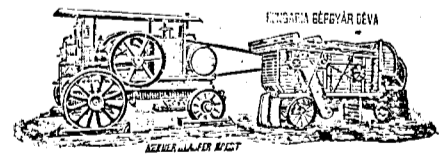
Különlegességei: Hűtőkamrák, jégkészítő telepek, tejgazdaságok és sajtgyárak berendezése, tejgazdasági berendezések és kamrák javítása. Authogén forrasztások. **Automobil-garage.**

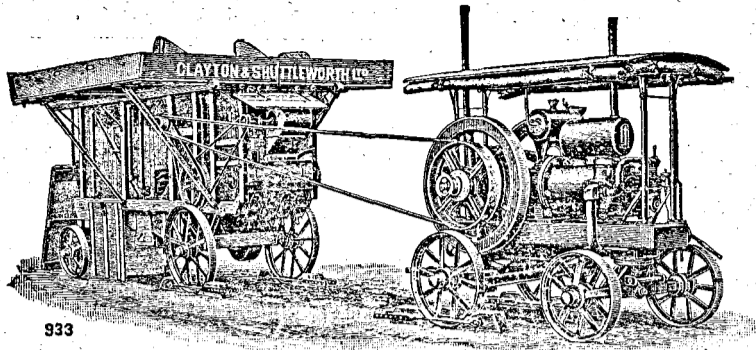
Az amerikai „Milwaukee“ arató és talajmegművelő gépek erdélyrészi vezérképvisellete

Olcsó árak!

Kedvező fizetési feltételek!

Pontos és szolid kiszolgálás.

Nagy raktár!
Mérnök látogatás
díjtalan!

Clayton & Shuttleworth Ltd.

mezőgazdasági gépgyár képvisellete.

Nyersolajmotorok, Szivógázmotorok, Benzinmotorok, „Optimus“ automatikus tüzfójtók.
 Kenő olajok.

2485

Erdélyi Gazdasági és Kereskedelmi Vállalat

Dr. Osztián Olivér és Társai

Kolozsvár, Mátyás király-tér 25. sz.

Sürgőnycim: Coloniale Kolozsvár. ☛ ☛ Telefon interurban: 60. sz.

Műszaki

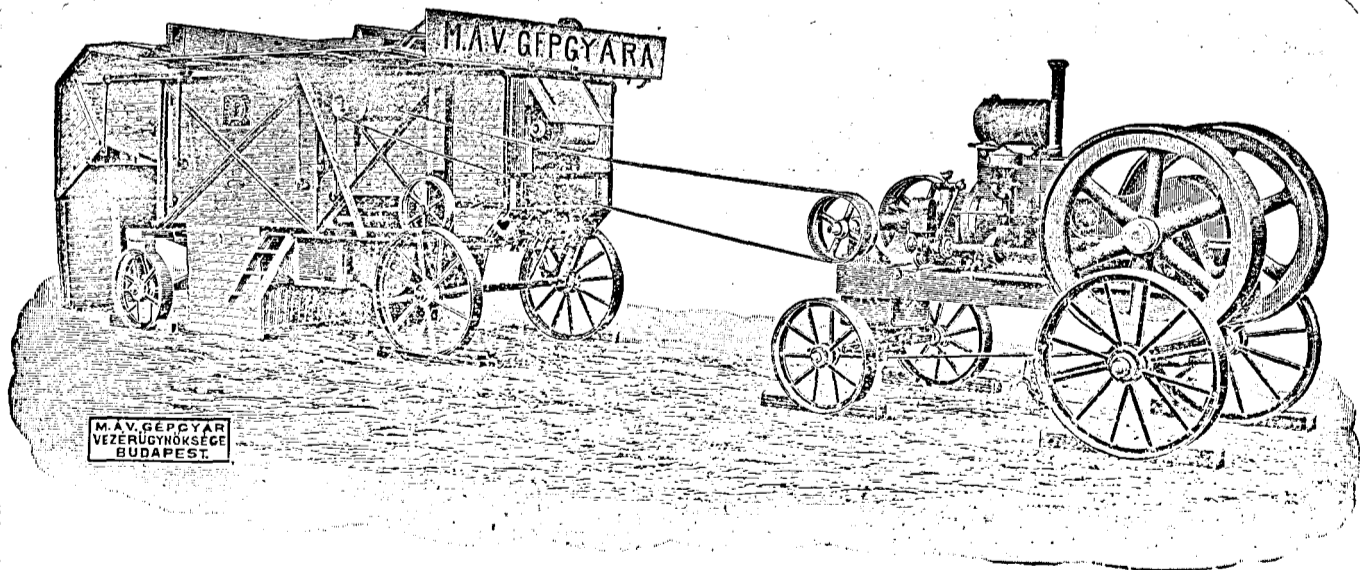
cikkek.

Kérjen ajánlatot!

Legujabb szerkezetű

BENZIN CSÉPLŐ-KÉSZLETEK

tulszárnyalnak minden más gyártmányt.

Nagy munkaképesség!

Gazdaságos üzem.

———— Kivánatra szivesen küldünk árjegyzéket és költségvetést. ————

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége, BUDAPEST.

ERDÉLYI GAZDA

AZ E. G. E. TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELOFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
1/4 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLÉR.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET, ERDÉLYRÉSZI GAZDASZTI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
A LAP TELEFON SZÁMA: 158.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:	
A hus drágaság kérdése <i>Rubinek Gyula</i>	459
A francia burgonya Angliában <i>Dr Hory András</i>	459
A takarmányozásra használható növények száritása és eltartása	460
Báró Kemény József szenterzsébeti tenyésztése Kolozsváron. <i>Czirnes Bálint</i>	461
Felhívás komlót termeszto gazdatásainkhoz	462
Kisebb szakközlemények.	463
Kormányintézkedések.	463
Vegyes közlemények.	463
Hirdetések.	

A husdrágaság kérdése.

Irta: *Rubinek Gyula*.

A husdrágaság nem máról holnapra állott be, lassanként fejlődött a kormány és társadalom nembánomsága révén rosz takarmánytermésű évek következményeképpen. Évek óta hívjuk fel már mi is a kormány és a társadalom figyelmét a szertelen közvetítés káros hatásaira, most, hogy a baj az egész vonalon megvan s a termelő és fogyasztó között épp az élelmezés ellátása körül egy jóformán átvághatatlan hálózat fejlődött, amely az élelmezést feleslegesen és felette megdrágítja, ez a tény végre hivatalos megállapítást nyert ugy nálunk, a földmivvelésügyi miniszter révén, mint Ausztriában az osztrák kormány részéről.

Ezen a bajon csakis ugy segíthetünk, ha a hatóság és társadalom vállvetve közreműködik a felesleges közvetítés kiküszöbölésén megfelelő intézmények létesítésével.

A társadalomnak feladata vásárpénztár, nagyvágók, fogyasztási szövetkezetek révén közelebb hozni a fogyasztást a termeléshez. A kormánynak feladata olcsó hitelről gondoskodni a gazda részére, hogy az állathizlaláshoz szükséges forgótőkét a gazda ne az állatközvetítőtől kapja nagy uzsorakamatra, hanem egy olyan forrásból, amely a nyugodt állatértékesítésre be nem folyik, s e téren a gazdának szabad kezét enged.

A kormánynak feladata a husfogyasztási adók eltörlésével, a községi illetékek megszüntetésével a husfogyasztást olcsóbbá tenni. A legfontosabb élelmiszernak a megadóztatása antiszociális, mert legérzékenyebben a szegényebb kereseti osztályokat nyomja az adóprés.

Az állam feladata a colis agricoles intézményét mielőbb életbeléptetni. Hány gazda

rendezkednék be arra, hogy terményét közvetlenül a fogyasztónál helyezze el ha a vasutak a colis agricoles intézményét életbeléptetnék s ha a különböző fogyasztási adók a husnak ily vasuti csomagokban való házhoz szállítását meg nem nehezitenék.

A legfontosabb feladata azonban a kormánynak az állattenyésztés fellendítése. S itt kell mondanunk azt a véleményünket, hogy bár a mostoha évek a szűk takarmánytermésének az állattenyésztésre gyakorolt káros hatását teljesen kiküszöbölni nem lett volna s nem is lesz lehetséges a jövőben sem, de megfelelő intézkedésekkel s a nép megfelelőbb gazdasági nevelése esetén a magyar állattenyésztés sem maradt volna mögötte a fogyasztás által támasztott jogos igényeknek. Ismételten megállapíthatjuk az általunk annyiszor hangsúlyozott igazságot, hogy az állattenyésztésnek, általában gazdasági kérdéseknek központi kezelése gyakorlati eredményeket nem szülhet.

Hiába van meg a nagy állattenyésztési felügyelői, illetve ma már a gazdasági felügyelői szervezet, e szervezet működésének gyakorlati eredménye vajmi csekély s illetve nem az, aminek lennie kellene az esetben, ha a kormány a gazdatársadalom szervezésére egyidejűleg a kellő gondot fordította volna.

Nem elég, hogy az állam hivatalokat teremtsen, hanem szükséges, hogy magát a társadalmat tanítsa önálló adminisztratív működésre, mert a társadalom olcsóbban és gyakorlatibb módon látja el ezeket a teendőket. Tessék létesíteni egy érdekképviselői szervezetet s ennek révén a állattenyésztési egyleteket, amelyek mig területük állattenyésztésének minőségi és mennyiségi fejlesztésére gondot fognak fordítani, s a mellett majd ránevelik a gazdát arra is, hogy takarmányával okszerűen gazdálkodjék s bőséges esztendőkből ne kótyavetyélje el azt, hanem gondoljon a holnapra, a szűkebb esztendőkre s megtanítja arra is, hogy értékes tenyészállatai eladása helyett takarmányvásárlással tartsa fenn azt a fontos termelőtőkét, amelyet az állomány mindenkor képvisel.

Meg kell szüntetni a növendékállat pusztitást is, de megint nem rendeletekkel, hanem a nép nevelésével, a községi fogyasztók

szervezésével és megfelelő felvilágosításával, mert a mi kisigényű és kifizogasztásu községeink csakis szövetkezve lesznek képesek arra, hogy növendékállat vágatásáról lemondjanak.

Minden eszközzel elő kell segíteni a külföldi tenyészanyag behozatalát is. Ez a leghasznosabb befektetés, mert versenytársaink tenyészanyagát csökkentjük s a magunkét növeljük ez által.

Mindezek az állattenyésztés fellendítésére irányuló törekvések benne vannak az új földmivvelésügyi miniszter programjában s csak az a kívánatos, hogy ezt a programot gyakorlati kézzel valósítsa meg. Nagy könnyebbségére van a husdrágaság, amely még azon körök érdeklődését is felkeltette az állattenyésztés fontossága iránt, amelyek állandó gyűlölködéssel kísérték a kormánynak és törvényhozásnak minden olyan intézkedését, amely a mezőgazdasági termelés fellendítését célozta.

Felette kívánatos tehát, hogy a földmivvelésügyi miniszter ezt a kedvező hangulatot ügyesen kihasználva gyakorlati javaslatokkal járuljon a legközelebbi parlamenti üléshez, gondoskodván oly intézmények létesítéséről, amelyek egy következő miniszter szeszélye meg nem dönthet.

A husdrágaság kérdésén pedig át kell esnünk. A közvetítés kiküszöbölésével a városok és fogyasztók sokat segíthetnek magukon addig is mig majd egy bő takarmánytermésű év nyomán a husarak önként csökkenni fognak. Ez a jövő tavasznál előbb nem várható. Akkor is abban az esetben, ha a jövő év takarmánytermés-kilátásai már biztatók lesznek.

A francia burgonya Angliában.

Irta: *Dr. Hory András*.

London, augusztus hó.

A francia mezőgazdasági termények egyik legfontosabb piaca Anglia. Ismeretes tény, hogy a sziget királyság mezőgazdasági termelése nem elégti ki a belföldi szükségletet s a behozatal évenként fokozódó emelkedést mutat. Franciaország egyfelől agriculturalis superioritása, másfelől földrajzi fekvése, a szállítás könnyüése, gyorsasága s illetve olcsósága folytán mintegy hivatva van arra, hogy Angliát a szükségelt productumokkal ellássa. Különösen nagy keres-

Minden gazdának, aki műtrágyát használ, szüksége van modern szerkezetű, szabatosan működő

Műtrágyaszóró-gépre.

Elsőrangú gyártmány kizárólagos képviselője a

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
BUDAPEST, V., Alkotmány-u. 31.

letnek örvend a francia burgonya Angliában.

A britt szigeteken a burgonya-művelésre használt terület alig 264,750 hektárnyi, következésképpen a termés távolról sem elégitheti ki a szükségletet. A legújabb statisztikai kimutatások szerint Anglia több mint 450 millió kilogramm burgonyát importál évenként cirka 60 millió frank értékben.

Az utolsó tíz évben mindazon országok kivitele, melyek Angliát mezőgazdasági terményekkel ellátják, nagy arányokban emelkedett. Ami különösen a burgonyát illeti a következő adatokat találjuk:

Franciaország 1894-ben 45 millió kilogramm burgonyát szállított Angliába, 1903-ban már 140 milliót. Németország bevitele ugyan ezen idő alatt 4 millióról 112 millióra, Belgiumé 5 millióról 82 millióra, Hollandiáé 13 millióról 42 millióra, más országoké 10 millióról 17 millióra emelkedett. Azaz az összes bevétel az említett periódus alatt 134 millió kilogrammról 458 millió kilogrammra emelkedett.

A francia kivitel emelkedését annak a hatalmas lendületnek köszönheti, melyet a bretagnei burgonya primeur termelésében észlelhetünk s ez a körülmény teszi képessé, hogy a veszélyes mérveket öltő német versennyel megküzdhessék. A bretagnei burgonya kivitel legmagasabb fokát júniusban éri el, mikor a német burgonya még alig jelentkezik az angol piacon következésképpen a francia exporteurök könnyen megküzdhetnek a német concurrenciával s magasabb árakon értékesithetik terményeiket. Saint-Malo, Granville, Cherbourg és Barfleur-ból már április hónapban számos küldemény megy a southampton-i, Newhaven-i és Neymouth-i kikötőkbe a Côtes du Nord, Ille-et-Vilain, Finistère és Contentin tartományok földjén termelt burgonyából.

A Côtes-du-Nordban közel 30,000 hektárnyi területet használnak burgonya termelésre. Évenként mintegy 3,700,000 q. termeltetik. A helyi fogyasztás alig mulja felül a 350,000 q-t, a többit kiviszik. Tréguier, Lézardrieux, Paimpol kikötők évenként átlagosan 16,000 tonna burgonyát exportálnak Angliába. (Tréguier egy magában évenként mintegy 1 millió frank értékben visz ki.) Finistère gazdái 35,000—40,000 tonnát szállítanak Angliának. A Roscoff-i, St-Pol-de-Léon-i piacok élénk üzleti összeköttetésben állanak Southamptonnal s Loctudy kikötőből szintén mintegy 20,000—25,000 tonnát szállítanak a Cardiff-i piacra.

Ille-et-Vilain départemet-ben cirka 4,500 hektárnyi terület van a burgonya-premiur termelésére szánva. Jó esztendőben az átlagos hektáronkénti hozam 12,000 kilogramm. A saison kezdetén (május hónap), 18—40 frankkal fizetik kilogrammját. Junius végén az ár

nagy csökkenést mutat — mintegy 5 frankra száll alá.

Az előrehaladott saisonban, október, november hónapokban az ügynökök főleg Quimper és Quimperlében vásárolnak s töltik meg az Anglia felé induló hatalmas teherhajókat.

A francia burgonya nemcsak Angliában, de a külállamokban általában igen keresett cikk. Bretagne-ban, Dobonét kikötőből Spanyolországba, Portugáliába, Gibraltárba és Belgiumba exportálnak nagy mennyiségű burgonyát s a kivitel csak a tengeren történt szállítást véve tekintetbe évenként jóval felülmulja a 200,000 tonnát.

Angliában legnagyobb kedveltségnek a »Royal Kidney« burgonyafaj örvend, mely Franciaországban közönségesen »rognons« név alatt ismeretes. Nagyon keresik továbbá az Up to date (finde siècle) a Beauty of Hebron, Early rose, Institut de Beauvais faju burgonyát.

A korai burgonyát (primeur) dobozokban vagy 52 kilogrammos fonott kosarakban, a közönséges burgonyát ládákban vagy 50—100 kilós zsákokban exportálják.

A kivitel rendszeren angol commissionairek útján történik. Ujabbban a földművelésügyi miniszteriumban szervezett »Office des conseils Agricoles« és az »Office national du Commerce extérieur« nagy szolgálatokat tesznek a gazdaközönségnek a mezőgazdasági termények és így a burgonya külföldi értékesítését illetőleg is. A külföldi szaktudósítók által küldött jelentések alapján ezek a hivatalok a legpontosabb felvilágosítással szolgálnak az érdekelteknek a külföldi keresletre vonatkozólag s a termelők és a külföldi nagy cégek közti közvetlen összeköttetések létesítésével a kiviteli kereskedelem igen fontos tényezőivé váltak.

A takarmányozásra használható növények szárítása és eltartása.

I.

A növények életfolyását és halálát csak felületesen is vizsgálva, azt látjuk: arra hogy a növény életre keljen, — a mag kicsirázzon — gyarapodjék, virágot fejlesszen és termést hozzon: levegő, meleg és nedvesség kell. Ha pedig a növény megfutotta a pályáját, a földtől elválasztott, vagy anélkül elhalt, megint: levegőt, meleget és nedvességet kíván, hogy alkotó részeit, melyeket a talajból és levegőből vett, visszajuttassa oda, honnan felvette, hogy bevégezze azt a körforgást, melyet a régi halotti beszédekben így látunk leírva: »porból vétettünk porrá leszünk!«

A meleg- nedvesség- és a levegőre, egyiknek vagy másikkal kizárása nélkül, feltétlen szüksége van, úgy a növény életének mint az elhalt növénynek ahoz, hogy felbomlását tökéletesen befejezze; mert, ha ezek közül csak egyik is hiányzik, megáll a növény életfolyása vagy az elhalás következik be; az elhalt növény

felbomlása pedig megakad, s mindaddig változatlan állapotban marad — szünetet tart — míg a kizárt — nélkülözött — tényezőhöz hozzá nem juthat.

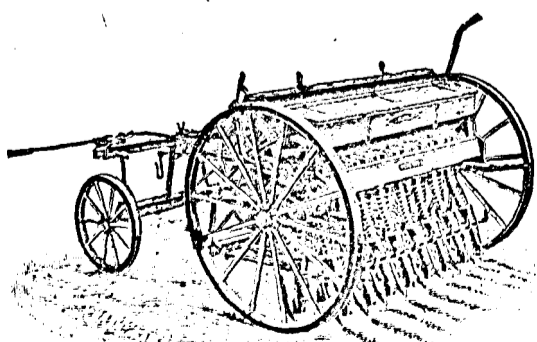
A növényélet és a felbomlás eme törvényeinek a kifolyása, hogy télen a növények élnek ugyan, de nem gyarapodnak — változatlanok — (tengéletet élnek) s tavasszal is abban az állapotban találjuk, melyben ősszel a télnél mentek. Miért? Azért, mert nélkülöztek a tél folyamán a három tényező egyikét a meleget. A magvak a magtárban élnek, de szintén változatlan állapotban (tengéletben). Miért? Azért, mert nélkülözik a három tényezőből hol a meleget, hol a nedvességet, hol egyszerre mind a kettőt. Tartós szárazságban meg áll a növények fejlődése, de sőt gyakran követi az elhalás is. Miért? Azért, mert az élet három tényezője közül hiányzik a nedvesség. A gátnak, parterősítéseknek vert cövekek az a része amely a víz alatt áll századokig helyén marad, nem korhad el. Miért? Azért, mert a korhadás egyik tényezője a levegő, nem férhetett hozzá. Az esőtől védett épületi fák, a festett butorok, századokig dacolnak az idővel, mert kivan zárva a korhadásnak — a felbomlásnak — egyik tényezője, a nedvesség. A hus, a tej nyáron a jégveremben — a fagypontra alul lehűtött helyen — napokig eláll, mert a felbomlás egyik tényezője a meleg kizárattott a tényezők sorából.

Ha megjött a tavasz: gyarapodni kezdenek a növények, rügyet fakasztanak a fák, mert az életnek, a télen nélkülözött harmadik tényezője a meleg is sorbalépett a más két tényezőhöz. Ha a tavasz megjött s az eddig magtárban tartott magot, a nyirkos talajra szórva alátakarjuk: a mag kicsirázik — életre kel — s megkezd az élet-utat melyet, a magot létrehozott — a magot érlelt — növény megfutott: mert az addig nélkülözött és kizárt két tényező a meleg és nedvesség, a harmadik tényezővel együttes hatályba — működésbe — lépett. Ha a tartós szárazságra, áztató esőt kapott föld, új életre kelve fejlődnek a növények: mert hozzájutottak az életnek addig nélkülözött harmadik tényezőjéhez a nedvességhez is. Ha a part-erősítések és a gátkötések-ből az ár kimossa a cövekeket s azokat kerítésekhez, vagy máshova használjuk fel karóknak, 4—5 év múlva elkorhadnak, mert az eddig kizárt harmadik tényező a levegő is sorba lépett a korhadáshoz. Ha nyáron a húst, tejet felhozzuk a jégveremből, nem kell 24 óra s már szagosodni, romlani kezd, mert az eddig távoltartott harmadik tényezője a felbomlásnak a meleg is megkezdhetette működését.

Számos példát hozhatnánk még fel, mert hiszen egész környezetünk a három tényezőnek váltakozó befolyása alatt áll. De azt hiszem az eddig felhozottak is elég világot vetnek a növényéletre s az elhalt növények felbomlására vonatkozó alaptörvényekre, s eléggé tanuskodnak amellett, hogy valamint nincsen mozgó, pezsgő növényélet a három tényező nélkül, úgy nincsen teljesség az elhalt növények felbomlásában sem.

I. Zöldszéna készítése.

A növényélet és a növény halála után való felbomlás tényezőinek ismertetését, bevezetésül a zöldszéna készítéséhez, azért tartottam szükségesnek előre bocsátani, mivel a

Szab., Rekord II. "sorvetőgép"

A losonci gazdasági gépgyár gyártmánya.

Sorba vet — sorba trágyáz!

Allamgépgyári legújabb szerkezetű gőzcséplőkészletek, benzínmotorok, resicai acélekék, Kalmár-féle rosták és egyéb talajmívelő eszközök.

Kivánatra szivesen küldünk árjegyzéket.

A Magyar Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége
V., Budapest, Váci-körut 32. szám.

szénakészítésnél is az a cél lebeg előttünk, hogy a lekaszált — a földtől elválasztott — s abban a pillanatban elhullt fű, lóhere, lucerna, zabosbükköny stb. felbomlását és elkorhadását megakadályozzuk, hogy így télen az állatok takarmányozására használhassuk fel. A lekaszált zöldtakarmánytól tehát, ha felbomlását megakadályozni akarjuk, mint fentebb kimutattuk: a meleg, nedvesség és a levegő felbomlási tényezők közül egyiket — akármelyiket — *feltétlenül*, annál jobb, ha lehet kettőt is, *távol-tartanunk kell*.

A melegtől való elzárása a lekaszált takarmánynak igen nehéz feladat elé állitana, jégvermeket kellene készíteni a zöldtakarmány számára, melyekben a hőmérsék állandóan — 4—5° C — a 0° (fagypont) alatt volna. A takarmányozásra pedig, hogy fel ne melegítsük a jégvermet, csak a hajnali — reggeli — órákat használhatnók fel. Hogy ez kivihetetlen, bizonyításra nem szorul.

A levegő kizárása az eltartásra szánt takarmánytól, már koránt sem okoz olyan nehéz feladatot mint a melegé, melyet tényleg alkalmazunk is: a *bevermelés* és a *zombolyásnál*. De minthogy a levegő kizárásával a jelenleg szokásban levő eltartási módok mindenikénél, ugy sulyban, mint minőségben igen sokat veszít a takarmány, csak abban az esetben szoktunk az eltartásnak ehhez a módjához fordulni, ha a másik út el van zárva előttünk, kora tavaszon és késő őszön, amikor a kiszáritáshoz szükséges meleget a természet nem nyújthatja.

A legkönnyebb, a legbiztosabb s ennek alapján, a legszokottabb módja is lett a takarmány eltartásának: a *nedvesség elpárologtatása* — a *kiszáritás*, melyre a kaszálás idejére rendszeren beköszönteni szokott meleg napok — június, július és augusztus hónapokban — különösen kedvező alkalmas is nyujtanak. A zöldtakarmány nagy víztartalmánál fogva, ugyan a kiszáritással is sulyának igen nagy, átlagban, kétharmad, egyes növényeknél, háromnegyed részét is elveszíti, de minthogy a kiszáritott takarmány emészthetősége és tápláló értéke, ha a száritás helyesen vitetett keresztül, alig szenved valami veszteséget, a takarmány eltartásának ez a módja, ennél az oknál fogva is az első helyet foglalja el. Hogy a kiszáritás után a *zöldtakarmányból* készített *zöldszéna* az ázástól a nedvesség behatásától megóvassék: az eltartás alaptétele.

A zöldszéna készítésének alapelvét ismerve, feladatunk megoldásához nagyobb biztonsággal foghatunk, melynél, hogy a jó minőséghez a nagy mennyiséget is kapcsolhassuk, mint megoldandó kérdés áll előttünk: 1. a *kaszálás ideje*, 2. a *száritás keresztülvitele*, 3. a *megszáritott takarmánynak* (zöldszéna) *eltartási módja*.

1. A kaszálás idejét megállapító szabály felállítása előtt, tegyük vizsgálat tárgyá a növényélet főbb vonásait, melyek elhatározó befolyással bírnak a növényre, mint leendő takarmányra. A takarmánynövények a csirázástól a virágok előtöréseig nőnek, fejlődnek, szárban és levélben gyarapodnak. A fejlődés időszakában veszik fel a növények teljes tápanyag szükségletüket, melyhez igen nagy mennyiségű vízre is van szükségük, mely a növények táplálkozásánál, mint a tápanyagok oldó és szállító eszköze és alkotó része, hármassal, igen fontos szerepet tölt be. A fejlődés időszakában a növények több tápanyag felvételére is képe-

sek, mint a mennyire feltétlen szükségük van, s tényleg többet is vesznek fel, melyet mint tartalékot a szárban és levélben helyeznek el, raktároznak be. Ha a virágok megjelentek, a növekedés megszűnik, s ennek arányában csökken a tápanyag és a víz felvétele is. A midőn a növény ivarszervei a virágban teljesen kifejlődtek és a termékenyítés is befejezést nyert, a növény minden tevékenysége oda irányul, hogy a fajtát fenntartó s a virágok termékenyülése által megalapozott, új képződménynek a magnak alakot adjon.

(Folyt. köv.)

Báró Kemény József szenterzsébeti tenyésztete Kolozsváron.

Az »Erdélyi Gazda« egyik előző számában megemlékeztünk a Sperker-féle híres szentdemeteri tenyésztetről; a köztenyésztés érdekét véljük szolgálni, ha e helyen, egy olyan tenyésztetről történik röviden megemlékezés, mely tenyésztet már közel 40 év óta, látja el a népies szarvasmarha tenyésztést igen becses állatokkal.

A szenterzsébeti magyar-fajta gulyát néhai Báró Kemény Béla alapította 1872-ben, a róm. kath. státus radnóti uradalmából vásárolt tehennel. Az állomány javítására kezdetben mezőhegyesi, később pedig állandóan Sperker-féle bikákat használtak.

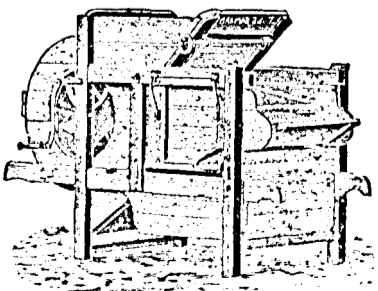
A megboldogult bárót, a szenterzsébeti magyar erdélyi fajta tenyésztet létesítésénél az a cél vezette, hogy a magyar marha becses tulajdonságának megrögzítésével s az okszerű állattenyésztési szabályok szigorú és következetes betartásával, kiküszöbölje a küllemi hibákat és ezen primogén marhából gyorsabban fejlődő, jobb hizó képességű, vagyis több oldalulag hasznosítható modern fajtát fejlesszen. Arra törekedett, hogy saját marha állományának szaporítására s az uradalmi igavonó erő pótlására és a népies tenyésztés szükségletének fedezésére, vagyis eladásra, a kívánalmaknak minden tekintetben alkalmas és megfelelő korrektorokat és tenyész anyaállatokat produkáljon. A 4 évtizedes múlt igazolja, hogy a nemes báró célját el is érte, mert képes volt olyan szarvasmarha állományt teremteni, mely ugy a saját, valamint az országos állattenyésztési érdekeknek is csak előnyére vált.

A szenterzsébeti tenyésztet megalapítója és első tulajdonosa elhalálása óta a vezetés szellemi és anyagi része a megboldogult főúr fiára, báró Kemény József marosnémeti földbirtokosra, s a most létesült dévai gazdasági gépgyár tulajdonosára szakadt. Br. Kemény József, márcsak néhai édes atyja iránt táplált kegyeletből is, teljes ambícióval munkál azon, hogy a szenterzsébeti jeles tenyésztet létszámban gyarapítva és minőségben évről-évre javítva, hasznára legyen az országos köztenyésztésnek és saját magának. Ezen törekvés mellett tanuskodik azon ténykörülmeny is, hogy azon időtől számítva, mióta a szenterzsébeti tenyésztet tulajdonosává lett, a marha létszám megduplázódott és hogy az állomány minőségében is lényeges haladás történt, igazolja azon körülmény, hogy Sperker után az Erdélyi részekben, eddig a legmagasabban Br. Kemény József árult, a mennyiben 1909-ben, a kereszturi kiállításon, a 22 hónapos »Szajkó« nevű bikáját Derzs község számára 1700 koronáért adta el.

A báró Kemény-féle tenyésztet marhaállománya 1910. augusztus 1 én az alábbi létszámot mutatja: 1 drb. Sperker-féle törzsbika, 54 drb. tenyésztehén, 12 drb. növendék bika 12—18 hónaposok, 16 drb. szopó borjú és 76 drb. növendék-üsző és tinó. Tehát az összes létszám 158 drb. marhából áll. Az erdős, völgyes-hegyoldalas birtok termőerejének fenntartása és fokozása céljából az a törekvés, hogy a tehén létszámot 100 drbra és így az egész állományt 200 drbra emeljük. Ezen cél elérése szempontjából évről-évre fokozódik a mesterséges takarmánytermelés, sőt a szenttermelésnél is az a szempont fog érvényesülni, hogy a tavaszi kalászosok, s a tengeri termés is, ezután mint abrak, vagy mint erőtakarmány értékesüljön. Szóval az a szándék, hogy a szenterzsébeti gazdaság üzletvitelénél az eddigi kevésbé jövedelmező szenttermelési rendszerről, céltudatos és körültekintő átmenettel, áttérjenek az itteni viszonyok között sokkal jövedelmezőbbnek ígérkező tömeges haszonállat nevelésre és értékesítésre, a nagyon halásznak mutakozó legelő kultúra legintenzívebb felkarolása által.

Az állomány egyedei között, az utolsó 4 esztendő alatt, sem meddőség, sem pedig betegség nem fordult elő. Ezen kedvező körülmény azt mutatja, hogy a tenyésztet igen edzett szervezetű és termékeny példányokból áll. Nagy figyelem van fordítva a növendék-állatok és különösen a növendék-bikák edzett nevelésére. Télen, szép időben, napközben a kifutókban a bikák pedig az erdőre hajtvva részesülnek 3—4 klm. távolságnak megfelelő mozgásban. Május elejétől késő őszig, kivéve az igás ökröket, mindennemű és kora szarvasmarha kizárólag, mindennemű tartott erdei legelőre van utalva, ahonnan ősszel félhizott állapotban kerülnek istállóba. Külön nyájban legel a törzsgulya, külön a szüzugulya és külön a növendék-bikák csoportja is. A törzsbika, télen nyáron állandóan az anyaállatok között tartózkodik, tehát a hátatás is szabadban természetes időben és így a legtermészetesebb módon történik. Az újszülött borjúk 5—6 hónapig, télen át napjában 3-szor szopnak, kor szerint külön-külön ketrecben tartózkodnak, finom szénát, zúzott zabot, nyalósót és friss vizet tetszésszerű mennyiségben fogyasztanak és napsütéskor 2—3 órát, minden nap a szabadban töltenek. Télen át a borjúk ápolására, tisztítására nagy gond van fordítva. Azon borjúk, melyek a legeltetési időszak alatt születnek, mivel tejgazdaságot nem folytatnak, állandóan az anyaállat mellett maradnak és így abrakhoz csak akkor jutnak, mikor késő ősszel istállózásra szorulnak. A növendékállatok csak 1 éves korig kapnak napi 1 kgr. zabot; a bikák azonban — kivéve a legeltetési időt — naponként és fejenként állandóan 1—2—3 kgrnyi abrakot kapnak a fejlődés, minőség és a használat vagy igénybevétel szerint.

Sem a tehének, sem az egy évet eltöltött üszők és tinók, sem pedig az igás ökrök, — sajnos — soha egy szem abrakot sem kaphatnak, mert eddig a viszonyok azt meg nem engedték, s mivel a répa termelés is nagyobb arányokban csak a jövő évben lesz bevezetve, ezért a marha állomány, a téli etetési időszak tartama alatt, kizárólag tavaszi szalmafélékre és ezenkívül 1—1 számos állat naponként és fejenként mintegy 8—10 kgr. szénára van utalva. A marhák télen át napjában 2-szer isznak, s a

Minden gazdaságban nélkülözhetetlenek!

Európaszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb, a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő

„Eredeti Kalmár-rosták“

Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni.

KALMÁR ZS. és TÁRSA Hódmezővásárhely

Különleges termény tisztító gépgyár és vasöntöde.

Vezérképviselet

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

BUDAPEST, V., Váci-körút 32.

2006

nyalósó állandóan előttük van. Istállózásnál 1—1 cselédre 18—20 drb. marha van bizva is ezenkívül a szükséges takarmánymennyiség befuvarozására a trágyatelepek gondozására és a tehenész gulyások vannak kötelezve. Ez idő szerint takarmányelőkészítő-kamra berendezés nem lévén, a takarmányozás csakis szálas állapotban történik.

A báró Kemény-féle tenyészet a f. é. szeptember havi kolozsvári kiállításon 14 drb. marhával volt bemutatva, *ezen állatok május 8-ika óta nem látták a falut, vagyis kizárólag a legelőn élnek és egyenesen onnan voltak aug. 29-én a keresztúri állomáson vasútra adva és a kiállításra hajtvva.* A kiállítási állatok kondíciójából a nagy közönség következtetést vonhatott az állatállomány *takarmányértékesítő képességére.* A bemutatás alá kerülő állatcsoport fejlődési fokából, testformáiból, a csontszerkezet minőségéből és a testrészek egymáshoz való arányából, s az alábbi táblázaton feltüntetett testmértékből következtetni lehet a szent-

lárdságot edzettséget és bámulatos igavonó képességet, a késő vénkorig megtartja. Az ökrök 12—14 éves korig szakadatlanul huzzák a jármót. A tavaszi és őszi vetési időszakban, a tehenek is igaztatnak, naponként 10—12 pár felváltva, ez alól csakis a nagyon vemhes és a szoptató tehenek vannak felmentve. Különös gond van fordítva a növendék bikák *elégülékény és edzett nevelésére.* Ezen nevelési rendszer tette lehetővé azt, hogy a silány legelőkön tengődő falusi csordákban, a szenterzsébetről vásárolt bikák nem mennek tönkre és a hágóképességüket megfelelő abrakolás és mértékletes kihasználás mellett, 8—10 éves korig is megtartják.

A tehenek *termékenyülése a késő vén korig eltart.* Kolozsváron be volt mutatva egy 25 éves tehén »szép Bojtos« ezen állat, a tenyészet néhai megalapítójának is a legkedvencebb tehene volt, mert pompás borjukat nevelt és minden évben anyasági állapotba jutott. Ezen tehén ma is vemhes június elején folytatott,

K i m u t a t á s

a báró Kemény József-féle szenterzsébeti tenyészet azon állatainak testméreteiről, melyek az idei kolozsvári kiállításon részt vettek.

Sorszám	Neve és neme	év kora	kgr. súlya	marmagasság	övméret	törzs hosszúsága		csípők közötti szélesség	fej hosszúság	homlok szélesség	jegyzet
						vélőszágtól az ülsőig	fejétől a fark végéig				
1	Szemök bika	1-5	410	142	180	155	195	48	48	25	Az alábbi állatok testméreteit 1910. július hó közepén vettem fel. A 2. sz. alatti Fakó borja. A 4 sz. alatti 25 éves Bojtostól származott. A 6 sz. alatti Tekermény b. A 4 sz. alatti Bojtos borja. A 6 sz. alatti Tekermény b. A 4 sz. alatti Bojtos borja.
2	Fakó vemhestehén	9	640	145	202	180	220	60	53	23	
3	Fáni »	5	510	144	190	170	211	55	48	21	
4	Bojtos »	25		144	182	170	210	55	48	24	
5	Dongó »	10	560	144	192	175	212	50	50	25	
6	Tekermény vemhestehén	11	558	149	190	174	210	60	50	23	
7	Klára üsző	3	440	140	176	152	192	53	46	20	
8	Terka »	2	380	139	173	149	185	50	45	20	
9	Babám üsző	2	350	134	150	143	185	46	45	20	
10	Tera üsző	1	210	117	137	127	155	34	36	17	
11	Bandi bika	10 hós									
11	Marcsa üsző	1									

erzsébeti magyar fajta tenyészet *minőségére.* A kiállításon 3 állat család, 3 drb. törzstehénnel (Bojtos, Tekermény, Fakó) és minden törzstehén, 3—3 borjával volt képviselve; ezen egyedek minőségéről következtetni lehet az igen becses tenyészet produktumainak *átörökítő képességére.*

Tovább tenyésztésre csak a gyorsabban fejlődő legjobb tehenek legjobb borjai hagyatnak meg, a kevésbé megfelelők eladás alá kerülnek. Hogy a *tenyészanyag kiválasztása* milyen szigorral történik mutatja azon körülmény, hogy az évenkénti 25—30 drb. ujszülött bika borjuból, csak 10—12 drb. nevelődik fel bikának, a többi kiherélődik és 4 éves korában mint igásökr kerül értékesítés alá.

A fentiekben vázolt tartási mód lehetővé teszi, hogy az állomány a fajtát jellemző szí-

vele volt a kiállításon egyik 10 éves »Dongó« nevű borja; a »Babám« nevű 2 éves üszője és egy 10 hónapos bika borja. A 25 éves Bojtoson a vénség s a rokkantság jele minden testrésztől hűen leolvasható, a legelőn élő társaság legsoványabb tagja, mert az idő eljárt, a szervezet elkopott és ilyen korban, csak a jászol mellett, puhakész takarmányon tartva lehetne a jubiláló öreg jószágot tenyész kondícióban tartani. Erre pedig, az itteni nagyon kedvezőtlen cseléd és munkás viszonyok között — sajnos — nem igen kínálkozik sem mód, sem alkalom.

Elősoroltakból látható, hogy a báró Kemény József-féle szenterzsébeti magyar erdélyi fajta jeles tenyészetet, mint követésre méltó példát lehet sok tenyésztőnek odaállítani.

Czírmes Bálint.

Felhívás komlót termesztő gazdátársainkhoz!

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület vezetősége a következő felhívást bocsátotta ki:

Hazai komlótermelésünk érdekében egyesületünk már évek óta foglalkozik a kazai komlótermés értékesítésével. Hazai komlótermelésünk felvirágzásának legnagyobb akadályát ugyanis a kedvezőtlen értékesítési viszonyok képezik. A kereskedelemben a magyar komló nem szerepel, azt elsőrendű sörgyárosaink nem szívesen vásárolják s így különben is csekély komlótermelésünknek csak egy kis részét bírjuk idehaza értékesíteni. A magyar komló legnagyobb része olcsó áron a külföldre kerül, ahol azután a jobb minőséget, mint saázi komlót értékesítik, a gyengébb minőséget pedig kisebb sörgyáraknak adják el. Hogy a kellő művelés és kezelés mellett mi is bírunk a

saázihoz hasonló elsőrendű minőségű komlót termesztani, az már rég bebizonyult, csak hogy termésünk nagy ritkán kerül magyar néven forgalomba.

E bajon segitendő, egyesületünk mind a magyar komlót, mind a magyar termést kívánja a külföldön értékesíteni. Ha bebizonyul, hogy az elsőrendű magyar komló bátran versenyezhet a saáziival, úgy bizonyára annak kereskedelmi értéke is növekedik és az elsőrangú magyar sörgyárak felszabadulnak azon erkölcsi kényszer alól, hogy sörcik kiváló minőségének hírnevét biztosítandó saázi komlót kénytelenek vásárolni. Magában Saázban kell tehát a magyar komló jóminőségének hírnevét megállapítani, hogy saját piacunkat komlótermelésünk részére meghódíthassuk és biztosíthassuk.

Működésük célja tehát egyelőre csak az, hogy a magyar komló jó hírnevét megállapítsuk

és a komlótermelők részére a megfelelő értékesítést lehetővé tegyük. Hogy a jelenlegi termelés fokozásával a külföldön is sikerrel versenyezhesünk, annak az új kereskedelmi szerződésnek megkötése előtt semmi biztosítéka nincs. Védvámokkal a magyar komlót nagyon könnyen kiszoríthatják a külföldről és akkor csakis hazai gyáraink fogyasztására számíthatuuk. Ezen hazai fogyasztást azonban feltétlenül biztosítaniuk kell, hogy komlótermelésünket a jelenlegi állapotban megtarthassuk és esetleg tovább fejleszthessük.

A magyar komló hírnevének megállapítása részben a termeléstől részben pedig a kereskedelemtől, illetőleg az értékesítés módjától függ. A termelők kioktatására az állam és egyesületünk megtette a lehető és most az értékesítés közvetítése az, amellyel egyesületünk komlótermelőink érdekeit elősegíteni kívánja.

Főcélunk, hogy komlónkat mint magyar termést értékesítsük s e célból, hogy a külföld elsőrendű komlónkat is, mint magyar terményt tanulja megismerni, egyesületünk e végből összeköttetésbe lépett J. Schwarzkopfsaázi komlóbizományossal, ki minden 100 kilogramm tiszta súly után 8% jutalékért, szerződésileg elvállalta az »OMGE« által hozzáutalandó komlószállítmányok bizományi értékesítését, amelyen kívül a termelőt csak a Saázig való szállítás, az ottani állomásról vagy postától való befuvarozás és a szákvétel költsége terheli. Az összes többi kiadásokat, úgymint a raktárdíjakat, a biztosítást, postaportó, táviratok stb. költségeit egyesületünk viseli.

A közvetítést a termelő és a bizományoz között egyesületünk a következőképpen végzi: a termelő értesíti egyesületünket, hogy mikor, hány kg. komlót óhajt Saázba elküldeni s ez alkalommal megrendeli egyesületünkél a szükséges zsákokat. Egyesületünk ezen értesítés beérkezése után megküldi a megrendelt zsákokat s ezután az elküldést és a zsákok árát a termelővel tudatja. Ha a termelő a komlót Saázba küldte, erről értesíti egyesületünket, az »OMGE« pedig a saázi bizományost. A bizományos a komló árával az egyesületnek elszámol, mi pedig erről számla-kivonatban a termelőt értesítjük és a vételárat postatakarékpénztár útján neki megküldjük.

Az esetleg meghibásodott komlót a bizományos a saázi áruvizsgáló bizottsággal megneveti, ennek hibás voltáról bizonylatot szerez és a termelőt, valamint egyesületünket táviratilag értesíti e körülményekről, annak megjelölésével, hogy mennyiért bírja e hibás komlót értékesíteni. Az esetben, ha a termelő beleegyezik, a bizományos eladja a komlót, ha nem, úgy azt a termelő költségén visszaküldi.

A bizományos egyesületünkhöz hetenkint kétszer beküldi a saázi komlóárjegyzést, mely a »Köztelek«-ben s a napilapokban fog esetről-estére közöltetni.

Oly vidéken, hol több termelő egyenlő minőségű komlót termel, kívánatos, hogy a minőség szerint gondosan válogatva, egy tömegben adassék fel lehetőleg teljes waggontételenként a vasútra, mert így a komló előnyösebben értékesíthető s a szállítás is kevesebbe kerül.

Amennyiben tehát t. Cimed egyesületünk közvetítését igénybe venni óhajtja, szíveskedjék az elárúsítandó komló mennyiségét velünk

közölni, illetve az ahhoz szükségelt zsákokat nálunk megrendelni.

Nem mulaszthatjuk el itt különösen hangsúlyozni, hogy egyesületünk ezen közvetítése csak úgy fog a kellő sikerrel járni, ha a termelők a mellékelt szállítási és csomagolási utasításban foglaltak szoros betartásával, különös gondot fordítanak a komló szigorú osztályozására, mert a sörgyáros csak ilyen gondosan válogatott árut vásárol és csak ilyen szigorúan szolid eljárással remélhetjük komlónk valódi értékét biztosítani.

Az »Országos Magyar Gazdasági Egyesület« nevében:

Rubinek Gyula
igazgató.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ Hamisított vörösbort megismerünk, ha belőle egy próbát forró vizen uszó porcelán csészében elpároltatunk. Festett vörösbort az elpároltatás után szép vörös sávot, míg a tiszta, hamisítatlan vörösbort sötét, barnás sávot hagy hátra. Vagy pedig: egy darabka fehér krétakockát akármelyik helyen többször egymásután a vizsgálandó vörös borrhál megnedvesítünk, mi által jellemző színezést nyerünk. Áfonyával festett bortól kék-lilába játszó; mályvával festettől kék, vagy zöld, sokszor egymás mellett mindkettő; fukszin oldat megtartja színt; hamisítatlan vörös bortól pedig barna, vagy pala-szürke folt marad hátra.

+ Fontos mezőgazdasági találmánya van Jens Nielsen, dán mérnöknek; egy gépet állított elő, melynek segítségével motor erővel egyszerre tíz tehenet lehet megfejteni. A géppel eszközölt próbafejek kitűnő eredménnyel jártak, úgy, hogy ilyen fejtőgépek használata nagyobb gazdaságokban biztosan tért fog hódítani.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

Vetőmag-eladás. A kisbéri, bábolnai, mezőhegyesi és fogarasi ménesbirtokok, valamint a gödöllői m. kir. koronauradalom gabona- és egyéb termékészletéből az erre alkalmas minőségű magvak, az alábbi feltételek mellett vetőmagul mindazoknak a gazdáknak kiadatnak, akik ez iránt a birtokok igazgatóságaihoz fordulnak.

Az egyes termények csak készpénz fizetés mellett engedtetnek át. Az eladási ár Kisbérre és Bábolnára, Mezőhegyesre és Gödöllőre nézve a budapesti tőzsdei, Fogarasra nézve pedig a fogarasi piacon jegyzett piaci árak szerint állapítatik meg oly módon, hogy az elszállítás megelőző napon jegyzett tőzsdei, illetve piaci árakból szállítási költségre Kisbéren 83 fillér, Bábolnán 60 fillér, Gödöllőn 30 fillér, Mezőhegyesen pedig 100 fillér 100 kg-ként levonatik, az ily módon megállapított árhoz azonban, mivel jól megrostált vetőmag engedtetik át, mindegyik birtokon 2 korona hozzászámítatik.

Egy gazdának egy- és ugyanazon gabona-nemből 100 q-ig, egyéb magvakból 10 q-ig terjedő mennyiség engedtetik át.

A vásárolt vetőmag kizárólag csak vetésre fordítható, ezért a megrendelő gazda — kívánatra — a megrendelés teljesítése előtt hiteles községi bizonyítvánnyal igazolni tartozik, hogy a megrendelt vetőmagra tényleg szüksége van.

A szállítást a legközelebbi vasuti állomásra mindegyik birtok ingyen, illetve költség-felszámítás nélkül teljesíti, a vasuti szállítási költségeket azonban a megrendelő fél viseli.

A szükségelt vetőmagvakra előjegyzéseket is kérhetnek a gazdák az említett uradalmak igazgatóságaitól, és pedig őszi gabonára folyó évi október hó 1-ig, tavaszakra pedig folyó évi december hó végéig, megjegyezve, hogy az előjegyzett vetőmagvak kiszolgáltatása az őszi, illetve a jövő tavaszi vetés végéig fog eszközöltetni.

Minden előjegyzett vetőmag után előlegül illetőleg bánatpénz gyanánt métermázsánként egy korona az illető birtoknak — melynél a megrendelés történik — beküldendő, mely összeg azonban a szállításkor az egész vételárba beszámíttatik.

Budapesten, 1910. évi július hó 15-én.

M. kir. földművelésügyi miniszter.

Az arankás mag forgalomba hozatala.

Felmerült esetből kifolyólag elvijelentőségű határozatban mondotta ki a földművelésügyi miniszter, hogy az arankát — azaz a mezőgazdaságra káros gyömmagot — tartalmazó lóheremag oly elbánás alá veendő, mint a hamisított értéktelen anyagokat tartalmazó mag. Következőleg az ily tartalommal bíró magvak forgalomba hozatala az 1895. XLVI. t.-cikk alapján büntetendő.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Kiállítási referádáink közlését** lapunk jövő számában fogjuk megkezdeni.

— **A takarmány állása.** A földművelési miniszter legutóbb kiadott termésjelentése szerint a többször végzett kaszálás eredménye lóhere és lucernafélékből különösen mennyiségileg kielégítő és jó volt, minőségileg a termés a gyakori esők miatt helyenkint nem volt megfelelő. A csalamádé jól fizet, kivéve azokat a területeket, ahol a szárazság és hőség miatt a vetés szenvedett. A muhar helyenkint igen jó termést ígér, másutt gyengébben áll. A sarju kaszálásával többnyire meg vannak elégedve, kivételt képeznek azok a vidékek, (Tisza jobb- és balpartja,) ahol az eső hiánya miatt nem fejlődhetett tökéletesen, itt a hozam csak gyenge közepes. A jobb vidékeken kétszer is kaszáltak sarjut. A szárazság és hőség miatt a legelő az Alföld némely részén kopár, ahol elegendő eső volt, különösen a hegyi részeken, ott még mindig jól áll.

— **A komló.** Az O. M. G. E. komló-értékesítő megbízottja jelenti: Ugy a magyar, mint az osztrák komlótermesztő területeken megkezdték a komló szedést. Megközelítőleg már megállapítható a lehetőségig pontos statisztikai adatok fölhasználásával az 1910. évi komló-termés és pedig: Magyarország termése 24.000 métermázsa, az osztrák tartományok termése 331.000 métermázsa, melyből Saazra 200.000 métermázsa, Auschára 70.000 métermázsa, Doubara 10.000 métermázsa, Felsőausztriára 7000 métermázsa, Stiriára 25.000 métermázsa, Galiciára 12.000 métermázsa esik. Németország összes termése 350.000 métermázsa, Belgium és Hollandia termése 60.000 métermázsa, Franciaország termése 65.000 métermázsa, Oroszország termése 50.000 métermázsa, Anglia termése 320.000 métermázsa, Amerika termése 400.000 métermázsa, összesen 1.600.000 métermázsa, úgy, hogy a termés megközelítőleg fedezi a szükségletet annál is inkább, mert figyelembe veendő az Angolországban meglévő minden évbéli nem csekély készlet valamint az utóbbi két évből megmaradt amerikai készlet.

— **A tengeri- és burgonya-termés kilátása.** A földművelésügyi miniszterium most kiadott jelentése a vetések állásáról és a mezőgazdasági állapotról immár csak a burgonya- és tengeri-terméssel, továbbá a a kerti vetemények, káposzta, komló, köles, kender és len-termés kilátásaival foglalkozik, miután a buza, rozs, árpa és zab-termés legutóbb közölt becslési adatait a miniszterium véglegeseknek tekinti.

A tengerivel bevetett terület 4, 301.141 kat. hold, az országos átlagtermés holdanként 11'08 mm. és így a várható termés 47'68 millió métermázsa az előző évi 41'11 millió métermázsaival szemben.

A burgonyával bevetett terület 1,852.232 kat. hold, a várható átlagos termés holdanként 45,42 métermázsa. Az ország összes burgonya-termését tehát a miniszterium 48.32 millió métermázsaúra becsülte, az előző évi 49.44 millió métermázsaival szemben. A többi termények

kilátásait a jelentés általában kedvezőknek mondja.

— **Drágul a bor.** Az ideai peronoszporacsapás következtében gyöngé bortermésre van kilátás országszerte. Ily körülmények között természetesen, hogy a bor meglehetősen drágul, sőt némely vidéken ma már kétszer oly nagy az ára a bornak, mint volt tavaly. Nagy része van ebben a nagy keresletnek is. *Kecskemétről* írják, hogy a nagy kereslet következtében az új borért már ma 30—36 koronát fizetnek.

Az őszi blous ujdonságok, pongyola különlegességek

a legjobb szabásu szoknyák és mindennemű

női divatcikkek, kézimunkák, rövid-árúk, kesztyűk és harisnyák már megérkeztek és versenyen felül álló árakban beszerezhetők

Sipos Jenő

áruházában

KOLOZSVÁR Mátyás király-tér és Mátyás Király-utca sarkán.

Helyi és vidéki telefon szám: 720.

— **Anyarozs értékesítése.** Az ideai rozstermésben a legtöbb vidéken a rendesnél nagyobb mértékben jelentkezett az anyarozs, melynek a rozsból való eltávolítása annak értékesítése előtt nem csekély munkával jár. E munka azonban nem kárbavesztett fáradság, mert az anyarozs nagyobb mennyiségben jó áron értékesíthető. J. Kussi prágai kereskedő értesítése szerint jelenleg az anyarozs ára métermázsánként 300-350 K. Ajánlatokat nevezett kereskedő szívesen vesz és az anyarozsot nagyobb mennyiségben vásárolja is.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT

FELELŐS SZERKESZTŐ ES KIADÓ:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

A MAGYAR JELZÁLOG HITELBANK

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE

(Jokai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő

H Á Z A K R A

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET nyújt.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszávozandó kölcsön összegére nézve

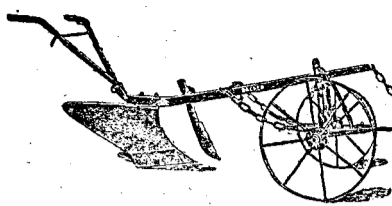
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET bizalmi férfiai adnak véleményt.

A KÉPVISELŐSÉG elfogad

TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

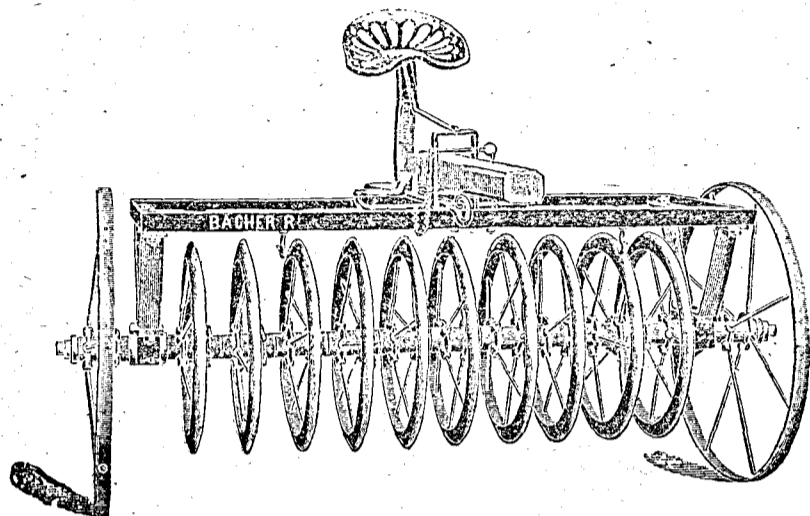
A valódi Bächer-féle törhetetlen fejű

„Acélekék“

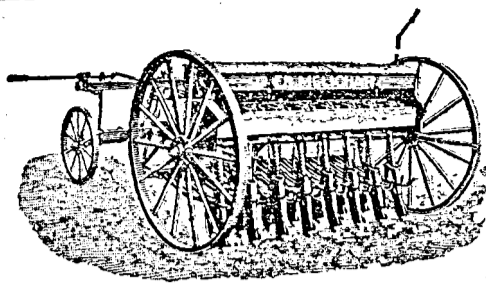
ugy a munkateljesítés tökéletességénél, mint kiváló tartosságuknál fogva elsőnek vannak elismervé.

Campbell rendszerű altalajtömörítők, Tár-
csás boronák, elismert és egyedül tökéletes
kivitelben a magyar gazdasági viszonyok-
hoz alkalmazva.

Olcsó ár és teljes szavatosság mellett.

Budapest, VI. Nagymező-ú. 68. sz.

A „Melichár“-féle

„Unicum“

Drill“

a gazdák kedvenc vetőgépe.
Pontos szabályozhatóság,

gondos kivitel és tartósság tekintetében egy
gyártmány sem versenyezhet vele.

**Kormányzó szerkezete és kiüri-
tése meglepően célszerű**

és a vele való munkát könnyűvé és akadálytalaná teszi.

**Óvakodjunk utánzatoktól.
Bächer–Melichár**

Magyarországi vezérképviselő:

Szücs Zsigmond

Árjegyzék, árajánlat kívánatra bérmentve.

„ADRIAI“
BIZTOSÍTÓ-TÁRSULAT

alapított 1838-ik évben.

Vagyonbiztonsági tőkéje 150 millió korona.

E társulat, mely 70 éves fennállása óta
550 millió koronát fizetett ki károk fejében,
biztosít a legjutányosabb feltételek mellett ;
tűz- és robbanási-, valamint jégokozta károk
ellen, továbbá az emberek életére, halál
és elérési, valamint kiházasítási esetekre.

Erdélyrészi vezérképviselőség

Kolozsvárt:

SZEKULA AKOS
vezérfelügyelő 2091

Az országos iparegyesületi ezüst dísz éremmel kitüntetve.

Braun Mihály hangszerkészítő
mester,
a kolozsvári conservatorium szállítója

Kolozsvár, Wesselényi Miklós utca 18.

Finom hegedűk, violák és csellók készítése műterme.
Valódi olasz, német, quint tiszta bél és csak saját ké-
szítményű fonott hurok. Tokok és mindennemű alkat-
részek. — A legnehezebb javítások művészi kivitel-
ben elkészítetnek. 2489

Gramofon, Gramofon-alkatrészek, Gramofon-lemezek nagy raktára.

Jutányos árak!

Central University Library Cluj

**A Brassóban tartandó országos tenyészállatkiállítás a
Brassóvármegyében és környékében föllépett száj és
körömfájás következtében az 1911. évre elhalasztott.**

A kiállítás időpontja a lapokban
idejekorán ki fog hirdettetni.

A rendezőbizottság.

OBERDING ANTAL

vizvezeték és csatornázási vállalata

Kolozsvárt, Bástya-utca 4. szám. (Óvár.)
Telefon-szám: 625.

Készít fürdőszobákat, closetteket, mosdó-asztalo-
kat, új házi vezeték berendezéseket. — Továbbá
készít vidéken vizvezeték szivattyú állomással
vagy forrás foglalással. — Elvállal jutányos árban
évi jókarban tartásokat és minden e szakmába
vágó javításokat pontosan és a legjutányosabban.
2436

Eladó Dr. gróf Teleki Domokos ur
Óméltósága geryeszegi
magyar erdélyi fajta tenyészetéből 10 drb.
3—5 éves, részben borjas és hasas szám-
feletti tehén. Érdeklődőknek felvilágosítást
nyújt, Geryeszeg (posta, vasut, távirda)
Pálffy Dezső, intéző.
2476

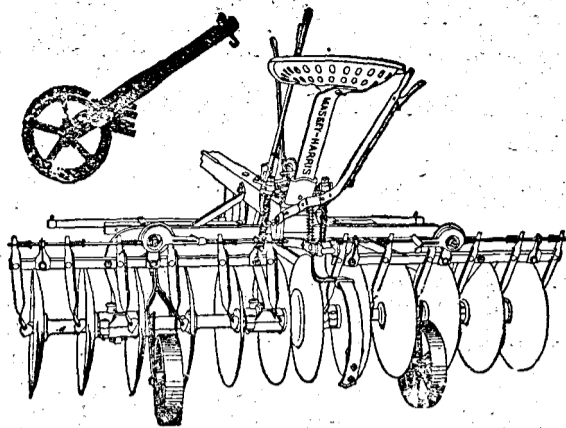
DUNKY FIVÉREK
CS. ÉS. KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK

ajánlják a mai kor igényeinek
megfelelően berendezett műtermü-
ket a nagyérdemű közönség becses
figyelmébe.

Műtermeik vannak:

Kolozsvár, Miskolc,
Mátyás király-tér 10. Városház-tár 20.
Dés, S.-A.-Ujhely,
Felsőstátér. Főtér 9.
1729 Sárospatak,
Kossuth Lajos-u. 70.

Massey-Harris Co. R. T. Fűkaszáló, aratógép és földmívelő eszközök gyára.

Tárczás-borona.

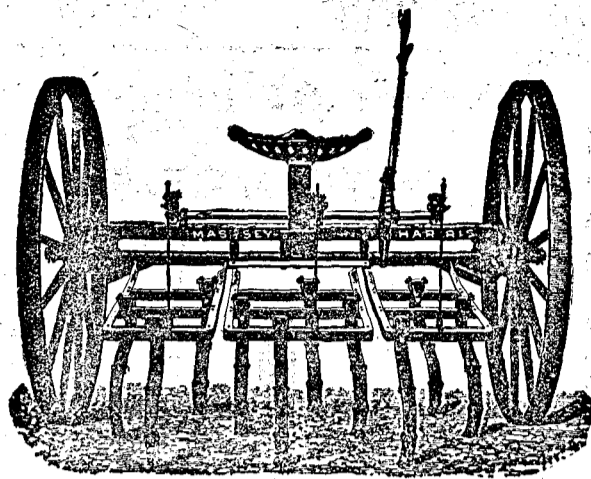
Toronto

Észak Amerika.

A világ legjobb gyártmányai.

Árjegyzéket kívánatra ingyen küld a

Massey-Harris Co. részvénytársaság

Cultivátor.

BUDAPEST, Alkotmány-utca 23. sz.

RÖCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

- Álló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.
- Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gázgépek szívó-, világító- és kohó-gázüzem számára.
- Lokomobilok, szabad. Bánó-féle és más rendszerű gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.
- Szivattyúk Worthington és egyéb rendszerek szerint.
- Hűtőtelepek és jéggyárak.
- Gépberendezések malmok, téglagyárak, olajgyárak és kékfestő-gyárak részére.
- Hydraulikus sajtók különböző nagyságban.
- Borsajtók és szőlőzúzók.

2010

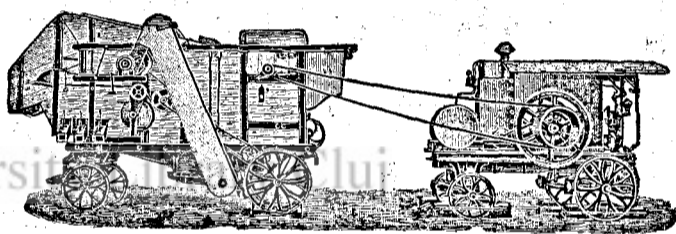
Mayer Gépgyár

vas és fém-öntöde részv. társ.

Motorgyár

Szombathely.

Budapest, VI. Váci-körút 61.

Fennáll 60 év óta.

Olcsó ár!

Kitűnő szerkezet!

Kedvező feltételek!

Ajánl legújabb szerkezetű:

- Motoros cséplőszerelvényeket
- Malomberendezéseket
- Stabil benzinmotorokat 1—25 lóerőig
- Szivógázmotorokat 8 lóerőtől minden nagyságban.

Mintagépek a kolozsvári kiállításon voltak láthatók.

Kérjen 78 számú képes árjegyzéket!

HIRDETÉS.

A kolozsvári ref. kollegiumnak Mezőzáh község (Torda-Aranyosvm.) határában fekvő egyik földbirtoka nyilvános árverés után 1911. október 1-től 1923. október 1-ig terjedő 12 évre haszonbérbe kiadandó. A teljesen jó karban levő birtok területe 500 kat. hold, melynek kétharmada első minőségű mezőügyi szántóföld; el van látva kényelmes, nagy udvarházzal és mindenféle szükséges gazdasági épülettel; a község a marosludas-besztercei vasuti vonal mentén fekszik; vasut, posta, távirda és telefon állomása van. A bérletre vonatkozó **zárt ajánlatok** alattirt kollegiumi előljáráshoz 1910. szeptember hó 24-ig nyújtandók be; egyttal az ajánlott összeg 20%-a bánatpénzül a kollegium pénztárába leteendő. Az előljárásság fenntartja azt a jogát, hogy az ajánlatok közül szabadon választhasson. Erdelődők mindennemű részlet-kérdésben további felvilágosítást kaphatnak dr. Incze Béni gazd. felügyelőtől (Farkas-u 16.)

Kolozsvárt, 1910. aug. 31.

A ref. kollegium előljárássága.

2494

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

Biztosítékl alap

Alapítványok a kormány hozzájárulással	1,981.700.— K.
Tartalékok	1,933.963 54 "
Összesen:	3,915.663 54 "
1901. évi fölösleg	90.340.— K.
1902. " " "	59.782.26 "

1903.	"	"	109.331.75 "
1904.	"	"	72.438.23 "
1905.	"	"	61.730.60 "
1906.	"	"	39.248.65 "
1907.	"	"	41.877.32 "
1908.	"	"	81.088.76 "
1909.	"	"	106.589.64 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módok szerint.

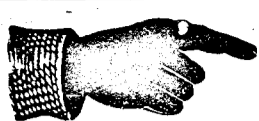
Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjában részvesznek és az 1901. évi üzletfelelősegtől úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek. Az 1907. és 1908. valamint 1909. évi üzletfelelőseggel pedig tartalékainkat gyarapítottuk, úgy hogy 1909. év végén a tartalékok 1,933.963,54 koronára rúgnak.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

2003

Az Igazgatóság.

Erdély Legnagyobb Drogeriája!

Háztartási cikkek!

Főraktár mindennemű bel- és külföldi **gyógyáru különlegességeiből,**
kötszerek és betegápolási eszközök

ÁLLATGYÓGYÁSZATI CIKKEK

LITKE LŐRINCZ

(ezelőtt Burger.)

Gyógyáru-vegyszer-, pi- Kolozsvar, Mátyás király-tér 32. sz. Telefon 250.
pere és illatszer üzlete

HÁZIASSZONYOK FIGYELMÉBE!

Házilag készítendő igen jó LIKÖRÖK és RUMOK előállítására kitűnő FRANCIA AROMAKAT hozok forgalomba, melyeket 1 liter Likör vagy Rum készítéséhez bármely aromába 60 fillérért üvegekben árusítok. 2422

Készítése gyors, olcsó és tiszta:

A következő aromákban:

Allasch	Barack	Cognac	Császárkörte	Megy	Rózsa	Törköly
Anisette	Benedictiner	Curacao	Kávé (Mocca)	Narancs	Rum	Vanília
Ananas	Cacao	Chatreuse	Kömény	Punch	Seprő	
			Maraschjónó	Pfefferüma	Szilvorium	

Naponta 2-szer postai szétküldés!

Yes amerikai porcelán puder

5 korona helyett csak 4 korona, kisebb doboz 2 korona 50 fillér.

Gazdasági cikkek!

PETKUSI ŐSZI ROZS

mint kipróbált télkemény, erősszáru és terménydus

VETŐMAG,

amíg a készlet tart eladó a botfalui cukorgyárban.

Vetőmag szükséglet kat. holdanként 65—70 klg.; idei termés különféle fekvésű tábláról a nagy szárazság dacára holdanként 1540—1670 klg. szem. Ára 100 klg.-ként 20 korona. Botfalui állomáson zsák nélkül.

Répatermelőink elsősorban vétetnek tekintetbe, kik ezen kitűnő vetőmagot megállapodás szerint a szállítandó répa ellenében is kaphatják. 2488

Kérjük gyárunkat meglátogatni.

A modern

HOMOKÉRTÉKESÍTÉS

legcélsezerűbb és legjövőbb delmezőbb, ha ez 1 egujab szab. Kombinál t-gépünkön lesz eszközölve.

Falazó téglá, tetőcserep, alagsó, járdalap, mind egy és ugyanazon gépen állítható elő. Ajánljuk még kipróbált formáinkat vályuk, ürtömbök, sirkeretezések stb. előállítására a legkülönbözőbb árakban.

Magyar levelezés. Különlegességi gépgyár. Magyar levelezés.

Dr. Gaspary & Co. Markranstädt, Leipzig mellett.

80. sz. brosurá ingyen.

Városhoz közeli
vagy jó vasúti össze-
kötetési nagyobb
300—2000 holdas
hírtokot
bérbe, vagy meg-
vételre sürgősen
keresek.
Címem a kiadóban
(r. y.) alatt.

Hunwald Gyula

teljesen ujonnan berendezett
üveg és porcellán áruháza

Kolozsvar,

Kossuth Lajos-utca 3.

Üvegezés, képeretezés helyben és vidéken.

A kolozsvári Vöröskereszt-Egylet kórháza.

Erzsébet-Mária kórház és Szanatorium Kolozsvárt, Magyar-utca 35. szám. Igazgatóság ugyanott.

Ez a Szanatorium európai nivón áll. Az ellátás kitűnő. A beteg, mintha családi körben lenne a kiváló humanista dr Brant József miniszteri tanácsos, ny. egyetemi tanár körültekintő vezetése mellett.

Az intézetbe felvétetik minden rangú és felekezeti gyógyítható beteg, kivéve heveny, fertőző és elmekörös bántalommal szenvedőket.

A napi ápolási díjak mérsékeltek, nem drágábbak a klinikák vagy kórházak külön árainál. Az ápolási díjban foglaltatnak: elsőrendű, naponta ötszöri étkezés, ápolás, egyszerűbb gyógy és kötszerek, fehér és ágyneműek, fűtés, világítás, valamint az intézeti orvos látogatása naponta egyszer vagy kétszer. Minden beteg tetszése szerint választhat kezelő orvost, kinek kölcsönösen megállapított tiszteletdíját külön fizeti, valamint az intézeti orvosnak a rendszeren kívül kívánt látogatásait.

Ha műtét kívánatos, akkor annak díja előre fizetendő. Korlátolt anyagi viszonyok közt levő betegek, a műtét díj fizetése alól fel is menthetők, de ilyen esetben műtétet csak az intézet orvosszemélyzete végez.

Azon első és másodosztályos betegek, kik az intézetben 1/2, hónapnál hosszabban tartozkodnak, ápolási díj mérséklésre tarthatnak igényt, ugyszintén kisebb javadalmazású tisztviselők, valamint katonatisztek özvegyei és árvái.

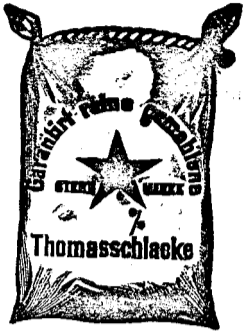
Az intézetnek van **testgyógyászati** és nyáron át **vizgyógyászati** osztálya is. Testgyógyászati díjak: egy óra 2 korona, egy hóra 50 korona. Vizgyógyászati díj hetenkint 15 korona.

Őszi trágyázás!

2459
Valódi Stern-Marka védjegyű

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van és eredeti olomzár van rajta.

Minden zsák tartalomjelzéssel van ellátva.

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Kalmár Vilmos
a Thomasphosphatfabriken, Berlin vezérképviselője Budapest, VI. Andrassy út 49.

HUTTER GERŐ

Első Magyar Gőz- és Villamerőre berendezett

MŰLÉPGYÁRA

Kolozsvárt, Jókai-utca 7.ik szám.

Ajánlja a legkitűnőbb valódi méhviaszból, bármely méret szerint készült műlépei.

Sárga műlép 1 kgr. 5 korona.

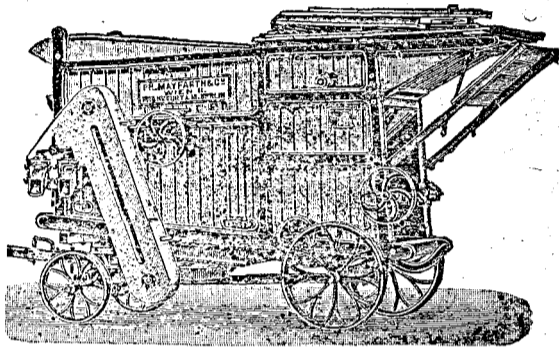
Fehér műlép 1 klg. 6 korona 50 fillér.

Csomagolásért csak saját költségeimet számítom fel. Az árak az itteni pósta vagy vasutállomásig szállítva értendők. A tisztán kezelt fehér és világossárga salakmentes, idegen anyagoktól ment viasz kgr.-ját 3 koronáért beváltom.

Becsés megrendelését várva vagyok:

2433

Teljes tisztelettel: **HUTTER GERŐ**, műlépgyáros.

A legújabb géberendezésekkel újjáalakított nagy gyáraink folytán különösen munkaképesek vagyunk és elismert legkiválóbb minőségben szállítunk:

Cséplőgépeket } kézi-, jár-
Takarmányelőkészítőgépeket } gány- és
Gabonatisztítógépeket } motor haj-
tásra.

Bor-, Gyümölcs- és Gyümölcslé-sajtolók
Aratógépeket

Szénaforgatókat, Széna- és Aratógerelyeket, Járgányműveket, Gyümölcs- és Szőlőzuzókat, Szőlőmorzsolókat,

valamint mindennemű mezőgazdasági gépeket. 2456 II

MAYFARTH PH. & Co.

mezőgazdasági gépgyár, vasöntőde és gőzhámor.

Alapítva 1872-ben.

Wien II/I. Tabórsrasse 71.

1000 munkás.

Kitüntetve több mint 670 arany-, ezüst érmekkel stb.

Részletes képes árjegyzékeket ingyen.

Képviselek és viszontárúsítók kerestetnek.

ERDÉLYI BANK

és TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.

Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 32.

M. kir. szabadalm. osztálysorsjegyek főelárúsító helye.

A bank elfogad betéteket

takarékpénztári könyvekre, folyószámlákra s azokat felmondás nélkül visszafizeti.

Leszámitól, váltókat, utalványokat, járadékokat, checkeket, kisorsolt értékeket stb. stb.

Értékpapirokat, idegen pénznemeket elad és vásárol.

Előleget ad értékpapírokra,

folyószámlán és előre meghatározott időre.

Díjmentesen bevált szelvényeket

és elvállalja a sorsjegyek revízióját.

Kibocsát utalványokat, checkeket,

hitelleveleket bármely külföldi piacra.

Rendelkezésre tart felek saját zárai alatt

tűz- és betörésmentes pánccs szekrényeket. (Safe Deposits.)

2017

Üzleti órák:

d. e. fél 9-től fél 1-ig, d. u. 3-tól 5-ig.

Legnagyobb választék és legutányosabb árban kapható.

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kényes és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Férj és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristof

utóda

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvárt, Deák Ferencz-u. 3.

2005

Telefon-szám 567.

Telefon-szám 567.

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szak-szerűen készítve, olcsó árban található. — Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédő és futószőnyeg, gypaju és csipkefüggönyök.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli főraktár.

VEGYEN! VEGYEN!

Konverzionális Jelzalog-Sorsjegyet!

E sorsjegyek mindenikét kihúzzák a törlesztési húzáson és a nyereségy húzásokon az a sorsjegyet is tovább játszik, melyre előzőleg egy vagy több nyereségy már esett. E sorsjegyek 70 éven át játszanak és kaucióképen is letehetők. Legnagyobb főnyereségye:

egy millió korona.

Húzások: minden év február 25-én, ápril 25-én, június 25-én, augusztus 25-én, október 25-én és december 27-én.

Részletre:

egy darab 15 havi részletfizetésnél havi 10 korona
egy darab 17 havi részletfizetésnél havi 9 korona
egy darab 20 havi részletfizetésnél havi 8 korona
egy darab 23 havi részletfizetésnél havi 7 korona
egy darab 28 havi részletfizetésnél havi 6 korona
vagy letétre 20 K foglaló lefizetése után legolcsóbb kamatra.

A nyereségyek azonnal a vevőt illetik.

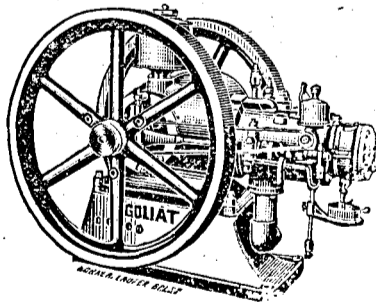
2004

Kapható a

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank részvénytársaságnál
Mátyás király-tér 7 szám alatt.

„Goliát” új nyersolajmotorok

A Goliát-jegű nyersolajmotor minden nagyságban kapható.

A Goliát-jegű nyersolajmotor minden nagyságban kapható.

A Goliát motor meglepően egyszerű.
A Goliát motor eszményileg tökéletes.
A Goliát motor tömör, erős szerkezetű.
A Goliát motor nem szemre, hanem állandó és megbízható územre van építve.
A Goliát motort kedvező lefizetésre csak teljes biztosítékot nyújtó gazdaközönség élvezhet.

Levél-cím: 2482

T I M Á R E D E géptelepe
Budapest, V., Lipót-körut 28.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet”-től

10-50 éves lejáratu

olcsó ingatlan jelzalog-kölcsönöket, szerzek konvertálok más intézeti terheket, rendbeszedem egy-útal az elhanyagolt telekkönyvi birtok és teherállapotot, kagyors és költséget kimelő eljárással.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet”-től

adó- és egyéb levonásmentes, óvadékképes, különösen katonai óvadékul alkalmas, a földszéken is jegyzett 50 év alatt kisorsolandó

4 1/2 % -ot tisztán jövedelmező zálogleveleket.

A szelvények költségmentesen az Intézetnél Nagyszebenben és a „Kolozsvári Kereskedelm. Banknál” kifizettetnek 2018

A legmegbízhatóbban közvetitem: magán- és bérházak, birtokok és bérletek, erdők, bányák és ezek termékeiuek adás-vételi ügyleteit.

Telefon: 859. sz.

Erdélyi erdő-, faanyag- és bányaugynökség

GOMBOS BENO Kolozsvár, Feren: József-ut 7.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet” kizárólagos ügynöksége.

Szivattyuk és Mérlegek

különleges gyár

Garvenswerke,

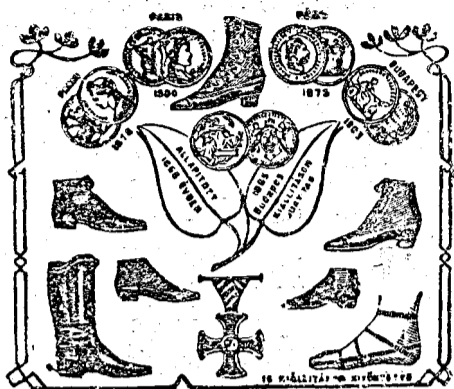
Wien, II., Handelsquai No 130.

Miniaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁRT, Szentgyörgy-utca 3.

Ajánlja általánosan elismert saját műhelyében készült
FÉRFI ÉS NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.

2019

Vidéki megrendelések mérték után de legbiztosabban egy nasznait, a lábra találó cipő beküldésével a egjo bb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesítenek.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatunkba

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakaszalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecsokavágók, répvágók, kukorica-morzsázók, darátók, őrlőmalmok, egytemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Szőlőkötöző-fonál
jobb és olcsóbb mint a raffia.

ZSÁK és PONYVA

a legjobb minőségben és legjutányosabban a

Fischer-féle

zsák és ponyvagyárban Budapest Nádor-utca 31-33 sz. szerethető be. A Fischer-féle szab. impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltarthatnak 10-12 évig. A 28 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagyár az ország legjelentékenyebb uradalmainak és viszonteladóinak szállítója.

Pontos, szolid kiszolgálás.
Ponyvakölcsönző intézet.

Tessék ajánlatot kérni!
2260

Kwizda-féle

RESTITUTIONS-FLUID

mosóvíz lovak számára.

Szövédjegy, címke és csomagolás védve.

Egész üveg ára K 2.80.

Több mint 40 év óta használatban az udvari és versenyló-istállókban, elő- és utóerősítésre nagyobb strapák után, inak merevségénél stb., idomításnál kiváló munkára képesíti a lovakat

1900. párisi világkiállítás Grand Prix.

Kwizda-féle

Blister,

szürke, erős bedörzsölés, 1 tégely K 2.—

Póktinctura,

lovak számára, 1 üveg K 3.—

Patakenőcs,

merev és törődött paták megvédésére, 1 szelence à 400 gr. K 2.50.

Pataragasz,

mesterséges pataszarv, 1 rudaes K 1.60

Var-keuőcs

lovak- és szarvasmarhák-nak K 2.—

Szétosztató-kenőcs.

Mirigy- és tőgy-kenőcs. Egy tégely 2.—

Kwizda-féle

Hashajtó piulák,

lovak számára (Physie) 1 bádogszelence K 4.—

Kólika-piulák,

lovak és szarvasmarhák számára, 1 szelence K 3.20, 1 karton K 1.20.

Giliszta-piulák,

lovak számára, 1 bádogszelence K 3.20, 1 karton K 1.20.

Kresolin-kenőcs,
patakonzerváló szer, 1 szelence à 1/2 kiló K 2.20.

Mosószappan
háziállatoknak. Egy darab —.80.

Nyereg szappan

a nyereg és szerszám tisztítására 1 doboz 2.—

KWIZDA-féle korneuburgi marhapor

Étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. — 50 év óta a legtöbb istállóban használatban étvágytalanság, rossz emésztésnél, a tej javítására s a tejelés fokozására.

1 doboz ára 1 korona 40 fillér.

1/2 doboz 70 fillér.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerháza, Budapest, VI., Király-u. 12. és Andrássy-út 26

Mc Cormick

„International“ egytemes darálógépje

a legjobb csővestengeri darálógép. a mellett mindennemű szemes takarmány darálására kitűnően megfelel.

Munkaképessége csekély erőszükséglet mellett igen nagy.

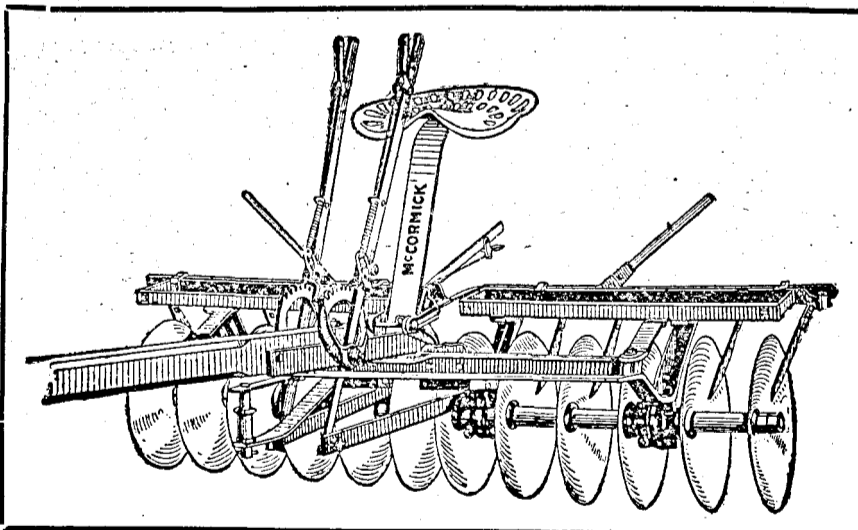
Szabadalmazott ki- és berakókészüléke folytán a darálótárcsák tartóssága sokkal nagyobb, mint bármely más gyártmányu darálógépé.

Mc Cormick

Harvesting Machine Company

Igazgatóság és főraktár:

Budapest, Alkotmány-u. 12. sz.

Mc Cormick

„Bumper Type“ tárcsásboronák

egyenletes munkájuk, könnyű vontatásuk, legerősebb szerkezetük és legkiválóbb anyaguk révén, a legkedveltebbek és legelterjedtebbek.

A tarlóhántásra és a tavaszi szántásra a legújabb szabadalmazott és az erdőlyi talajviszonyoknak teljesen megfelelő **Mc Cormick tárcsásboronát** kérjük sürgősen megrendelni, mert készletünk rohamosan fogy.

Különlegesség: a 16 tányéros tárcsásborona 16 vagy 20 any. hüvelyk méretben; munkaszélessége 240 centiméter.

Összes árjegyzékeinket kívánatra díjmentesen küldjük.

